

АНГЕЛ КАРАЛИЙЧЕВ

КРАЛИ МАРКО

chitanka.info

През една ранна лятна утрин Крали Марко се дигна от леглото, облече се, наложи самурения си калпак, препаса сабята си и викна на невестата си:

— Невесто Ангелино, оседлай ми кончето Шарколията, че съм решил да потегля на дълъг път.

— Къде ще идеш, сине? — попита старата му майка.

— В Солун града ще ида, майко. Искам да навестя моя побратим Секула. Натъжи ми се сърцето за него. Отколе не сме се виждали.

— А защо си препасал сабята и защо си нарамил боздугана? Нали не отиваш бой да се биеш, а отиваш стар познайник да споходиш. Остави си тука оръжието, Марко, да ти не тегне по пътя!

Послуша Марко майка си, разпаса сабята дипленица, окачи я на стената и захвърли в къта тежкия си боздуган, влезе в малката стая, където спеше малкият му син, и се наведе да го целуна по челото.

Марковата млада невеста, нали беше хитра и досетлива, докато той оседлаваше коня, тайно потули под седлото му сабята дипленица, а боздугана скъта в кожените дисаги.

Яхна Крали Марко своя крилат кон и потегли по широкия солунски път, пресече Битолското поле, по което пасяха белоруни стада, и навлезе в една гъста дъбова гора, погледна дърветата и що да види: шумата им жълта пожълтяла посрещ лято, като попарени от лята есенна слана клюмнали надолу дъбовите листа. Никога посрещ лято не е бивало такова чудо.

Крали Марко попита гората:

— Кажи ми, горо, защо си посърнала? Пожар ли те изгори, или слана попари листето ти?

Гората никога не хортува, но на Марка отговори:

— Ще ти кажа, незнайни юнако: нито ме е пожар опожарил, нито ме е слана попарила. Тая сутрин през мене минаха народни поробители — черни арапи с криви ятагани. Те караха три синджира роби — твои братя славяни. С първия синджир бяха навързани млади невести с бели забрадки и червени гердани. Невестите вървяха покрусени и ронеха сълзи за невръстните си дечица, останали без майки в люлките. С втория синджир бяха навързани румени девойки, измъкнати от становете им тъкмо когато тъчели сватбените си дарове. Очите им бяха зачервени от плач. С третия синджир бяха навързани най-личните момци на твоя роден край. Те пристъпваха мълчаливи,

със стиснати юмруци и сподавена мъка. Всичките се влачеха боси по прашния друм и тяхната мъка попари шумата на моите дървета. Затуй съм, юнако, без време посърнала и повехнала.

Пришпори Крали Марко коня си и викна:

— Бързай, Шарколия, да ги настигнем! Ако настигнем робите, ще те подкова със сребърни подкови и със златни клинци.

Втурна се бързоногият кон между дърветата като птица лекокрила, прегази буйните води на Вардара, прехвърли дълбоките долища, стъпка зелената трева на ливадите.

Накрай полето, при високите стени на Солунската крепост, Крали Марко настигна трите синджира роби. Те крачеха от малки от жега и умора, обръщаха очи нагоре към небето и поръчваха на птиците:

— Мили птички, когато стигнете нашия роден край, отнесете много здраве от поробените на нашите скъпи майки, бащи и невръстни дечица. Кажете им, че ние никога няма да ги забравим.

Горещи сълзи капеха върху прашния път, а поробителите шибаха навързаните хора с камшиците си.

Нажали се Крали Марко, като видя толкоз хора, и се провикна:

— Черни арапи, народни изедници! Развържете робите и ги пуснете на свобода. Ако ги освободите, ще ви даря голям дар — всекиму жълтица, а на командира ви — десет!

Обърнаха се арапите, погледнаха под вежди юнака и отвърнаха:

— Карай си по пътя, невернико, защото и за тебе имаме един синджир.

Кипна юнашката Маркова кръв. Наведе се от коня, грабна един камък — цяла канара — и го захвърли към поробителите с такава сила, че камъкът прехвърли трите робски вериги, прехвърли Солунската крепост и падна отвъд в Бялото море. Попипа Марко кръста си, за да изкара сабята дипленица, но не я намери. Потърси боздугана си, но и него го нямаше. Горчиво въздъхна:

— Ах, майко, защо ме накара да си оставя оръжието вкъщи! Сега какво да правя с голи ръце? Как ще помогна на своите клети братя?

Като чу тия думи, Шарколията изцвili:

— Не тъгувай, Марко, добър юнак! Бръкни в дисагите и повдигни седлото ми, да видиш какво е скрила там твоята досетлива невеста.

Повдигна Крали Марко коженото седло и измъкна сабята дипленица. Бръкна в дисагите и намери тежкия си боздуган. Очите му светнаха от радост. Надигна се и замахна.

Най-напред хвърли боздугана към черните арапи, но конете на арапите бяха хитри. Щом видяха, че тежкият боздуган полетя към тях, мигом коленичиха и боздуганът профуча над арапските глави.

Тогава Крали Марко стисна дръжката на сабята дипленица. Острото оръжие изпищя като лута змия. Провикна се Марко добър юнак:

— Пазете се, черни души арапски!

Арапите мигом измъкнаха кривите си ятагани, обърнаха конете си към Марка и белите им зъби блеснаха.

Крали Марко препусна върху им и замахна надясно. Доде се обърне наляво, нито един арапин не остана жив. Повали ги, както косата поваля натежала трева. Помете ги, както есенният вятър мете нападалата шума. Само навързаните роби останаха живи и здрави.

Че скочи Крали Марко от Шарколията, развърза трите синджира роби.

И на всичките даде по една жълтица — да си купят обувки от Солунския пазар, боси да не ходят.

Освободените хора целунаха десницата на своя спасител. Накупиха много армагани от солунския пазар и си тръгнаха честити към своя роден край.

А Крали Марко потегли към високия дом на своя стар побратим Секул. Преди да стигне Секуловия дом, той се отби в ковачницата на най-изкусния ковач и подкова Шарколията със сребърни подкови и златни клинци.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.